

Predstavujeme Združenie obcí Slanského mikroregiónu

Uplynulo 10 rokov od doby, keď starostovia niekoľkých obcí na formálnych stretnutiach položili základy mikroregionálnej spolupráce. V súčasnosti sú jej výsledky viditeľné a merateľné. Naše obce sa pred našimi očami menia. Opeknievajú. Je dobré, keď sa vieme počúvať, poradiť jeden druhému, pomôcť si navzájom. Posilňujeme sa, povzbudzujeme, a pri slovách uznania či poďakovania naberalíme novú energiu.

História Združenia obcí Slanského mikroregiónu (ZOSMR), ktorý združuje 12 obcí s viac ako 7000 obyvateľmi, na úpätí krásnych Slanských vrchov je bohatá. Jedinečným symbolom je Slanský hrad, ktorý píše svoju viac ako 780 ročnú históriu a s ním súvisiace historické miesta – Lovecký kaštieľ na Varhegyi, kostol Mena Panny Márie v Ruskove – kde je vzácný organ i miesto posledného odpočinku panovníkov rodu Forgáčovcov a mnohé ďalšie.

Neodmysliteľnou prírodnou dominantou mikroregiónu je jazero Izra. Scenéria nášho prírodného bohatstva Slanských vrchov patrí do chránených území európskeho významu NATURA 2000.

Náš mikroregión má tiež bohatú kultúrno-spoločenskú a športovú tradíciu. Činnosť vyvíjajú folklórne spevácke a tanečné skupiny (Slanec, Slančík, Slanské Nové Mesto, Ruskov, Vyšný Čaj), divadlá malých javiskových foriem (Ruskov, Slanec, Bohdanovce), futbal sa hrá aktívne v Kalši, Blažiciach, Slanskej Hute a Ruskove, aktívne sú DHZ v Slanskej Hute, Novom Salaši, Slančíku, Slanskom Novom Meste, Kalši, Ruskove a Slanci.

Na udržanie a rozvoj týchto tradícií pamätajú aj v našich základných školách v Slanci, Kalši, Bohdanovciach, Ruskove, či centrách voľného času v rámci krúžkov mimoškolskej činnosti.

Náš mikroregión nikdy nepatril ani nepatrí k tým, ktorý by bol v centre pozornosti centrálnych či regionálnych orgánov. Preto sa v rámci samospráv obcí usilujeme o to, aby bol život v našich obciach dôstojný, aby naši občania mali pocit, že tu sa oplatí žiť a boli hrdí na svoj domov, svoj región a svoju obec.

Naše obce i mikroregión sa za posledné roky menia k lepšiemu. Napomohli k tomu predovšetkým možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, štátnych i súkromných fondov. Príprava projektov, ich realizácia

Program

Dni Slanského mikroregiónu a osláv 810. výročia obce Ruskov

Ruskov 20. – 22. 6. 2014

20. 6. 2014 (piatok)

- 17.00 hod. **Slávnostné zasadanie Obecného zastupiteľstva v Ruskove** (kultúrny dom)
- udelenie ocenení obce
- krst knihy Ruskov v čase i nečase

21. 6. 2014 (sobota)

- 9.00 - 14.00 hod. **80. výročie futbalu v Ruskove** (areál Športcentra)
- turnaj v minifutbale – Slanský mikroregión
- odovzdanie ocenení za rozvoj športu v obci Ruskov
- 10.00 hod. **Zasadanie stromov priateľstva** (Kostolná ulica)
- 12.00 - 15.00 hod. **90. výročie dobrovoľnej požiarnej ochrany v obci Ruskov** (areál Športcentra)
- prezentácia mládežníckych družstiev DPO obcí Slanského mikroregiónu
- odovzdanie ocenení za rozvoj DPO v obci Ruskov
- 17.00 hod. **Koncert Kandráčovcov** (areál Športcentra)
- hudobný hosť – Monika Kandráčová
- 19.00 - 02.00 hod. **Ľudová veselica** (areál Športcentra)
- hrá hudobná skupina LIVE
- 22.00 hod. **Prezentácia partnerskej obce Malhostovice** (areál Športcentra)
- mobilná fontána so svetelnými efektmi
- Ohňostroj**

22. 6. 2014 (nedeľa)

- 11.30 hod. **Svätá omša** (rímskokatolícky kostol v Ruskove)
- hlavný celebrant Mons. Alojz Tkáč, emeritný biskup
- koncelebrujú kňazi z farností Slanského mikroregiónu
- hudobný doprovod – gospelový zbor Elias
- 15.00 hod. **Kultúrny program** (areál Športcentra)
- združenia, kolektívy a jednotlivci z obcí Slanského mikroregiónu
- Ukrajinský národný zbor Karpaty Košice
- moderátor Tomáš Hudák
- Sprievodné podujatia**
- cestný vláčik od 13.00 do 18.00 hod.
- prezentácia obcí Slanského mikroregiónu
- stánky ľudových remesiel – hrnčiar, včelár, výšivkárka, perníkár...
- tvorivé dielne pre deti – maľovanie na tvár, výroba obrázkov servítkovou technikou, maľovanie sadrových odliatok, výroba náramkov...
- atrakcie pre deti – skákací hrad, jazda na poníkoch...
- občerstvenie – trdelníky, cukrová vata, langoše...

a vyhodnotenie je náročný proces, ale stojí za to, aby ulice, chodníky, verejné priestranstvá našich obcí boli krajšie, aby sa zrekonštruovali budovy ZŠ, MŠ i ostatné obecné budovy, aby sa vybudovali športové a detské ihriská, aby sa postupne vybudovali vodovody, kanalizácie, zrealizovali protipovodňové opatrenia, vystavali byty pre mladé rodiny.

Deň mikroregiónu v Blažiciach (2012)

Urobilo sa toho za posledné roky dost a veľa práce nás ešte čaká. Verte, že pri súčasných finančných problémoch, ktoré sa bezprostredne týkajú i obcí to nie je a nebude ľahké.

Popri práci je dôležité si aj oddýchnuť. Obce organizujú rôzne akcie. Obecné podujatia, pri

ktorých je jedinečná príležitosť na stretnutia, rozhovory i výmeny informácií. Takýmito stretnutiami sú aj Dni Slanského mikroregiónu, ktoré sa tohto roku uskutočnia už po tretíkrát a budú súčasťou osláv 810. výročia obce Ruskov. Vďaka účinkujúcim zo všetkých obcí mikroregiónu i vďaka diváckej podpore je toto podujatie nielen kultúrno-spoločenským stretnutím, ale zviditeľňuje nás v širokom okolí, kde ako mikroregión ukazujeme jednotu a silu. Získavame tak rešpekt a uznanie, vylepšujeme si meno a dôveryhodnosť, čo má vplyv na získavanie podpory pre aktivity tak v mikroregióne, ako aj v jednotlivých obciach.

Chceme, aby sa takéto stretnutia obyvateľov mikroregiónu stali tradíciou. Verím, že aj tohtoročné Dni Slanského mikroregiónu budú úspešné a svojou účasťou dáte najavo podporu myšlienke vzájomnej spolupráce, porozumenia a hrdosti k svojmu regiónu i obci.

Chcem sa i touto cestou poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k rozvoju našich obcí a mikroregiónu, za spoluprácu ďakujem štátnym orgánom a organizáciám, KSK, tretiemu sektoru i predstaviteľom všetkých

Deň mikroregiónu v Kalši (2013)

cirkví pôsobiacich v našom mikroregióne.

Prajem všetkým obyvateľom Slanského mikroregiónu, aby jeho rozvoj napredoval, aby sa im tu dobre žilo a boli hrdí na svoje domovy i obec.

Na záver Vás chcem v mene všetkých starostov obcí ZOSMR i v svojom mene pozvať na tohtoročné Dni Slanského mikroregiónu spojené s oslavami 810. výročia obce Ruskov v dňoch 21. - 22. júna 2014 v Ruskove.

■ Ing. Štefan Markovič,
predseda Združenia obcí
Slanského mikroregiónu

Vážení priatelia, milí Ruskovčania!

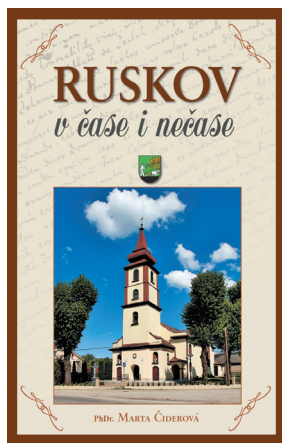
S radosťou vám oznamujeme, že monografická publikácia o obci je na svete. Jej zámerom je ponúknuť vám nové poznatky z histórie obce a informovať o udalostiach zo súčasného života.

Vychádza ako reedícia úspešnej publikácie z roku 2004 pod symbolickým názvom „**Ruskov v čase i nečase**“. Ako sľubuje už jej názov, predstavuje Ruskov a Ruskovčanov v časoch dobrých aj menej dobrých – doslova „za každého počasia“.

Knihy ešte vonia čerstvou tlačiarskou farbou, no sme presvedčení, že už čoskoro bude mať vôňu vašich domovov. Je plná zaujímavého čítania a krásnych fotografií, preto veríme, že po nej radi siahnete. Mnohí z vás prostredníctvom nej vyjadrili spolupatričnosť a vrúcny vzťah k našej obci svojou konkrétnou pomocou v podobe textov, spomienok či fotografií, všetci ste prispeli a prispievate k písaniu jej histórie svojím životom. Vďaka všetkým vám dnes môžeme zachovať významné udalosti a činy v podobe pamätnice pre budúce generácie.

Na slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva v piatok 20. júna 2014 knihu predstaví a do života uvedie samotná autorka. Dubovými listami ju pokrstia starosta našej obce a starostovia našich partnerských obcí v Českej republike a Maďarsku. V prípade záujmu si ju budete môcť hneď aj kúpiť.

Všetkých vás srdečne pozývame.

Výtvarná súťaž – Pohľadnica mojej obce

Pri príležitosti 810. výročia prvej písomnej zmienky o obci Ruskov, vyhlásil starosta obce výtvarnú súťaž „Pohľadnica mojej obce“. Zadaním výtvarnej súťaže bolo ľubovoľnou technikou na výkres A4 predstaviť našu obec, jej jedinečnosť, krásu, ale aj jej históriu.

Súťaž trvala dva týždne. Boli vytvorené dve kategórie: pre 1. – 4. ročník a 5. – 9. ročník.

Hodnotila sa originalita, nápaditosť, prevedenie. Do súťaže sa zapojilo 55 žiakov základnej školy. Na výkresoch sa väčšinou objavovali dominanty obce – kostol, erb obce, základná škola, kaplnka... Trojčlenná porota v zložení Mgr. Eva Gedeonová, Mgr. Valéria Sinčáková, Jana Vošová posúdila výkresy a vybrala tie najkreatívnejšie.

Vítazi:

1. kategória:

1. miesto: Miriam Kocáková 3. ročník / 2. miesto: Andrea Kormošová 2. ročník / 3. miesto: Jing Xia 4. ročník

Čestné uznanie: Slávka Balogová 3. ročník, Samuel Jurčo 3. ročník, Lukáš Vastag 3. ročník

2. kategória:

1. miesto: Štefan Jászai, 8. ročník / 2. miesto: Viktória Vargová 7. ročník / 3. miesto: Mária Bačová 5. ročník

Čestné uznanie: Rebeka Takáčová 5. ročník, Maxim Kotek 6. ročník

Pohľadnica M. Kocákovéj,
víťazky 1. kategóriePohľadnica Š. Jászai,
víťaza 2. kategórie

90. výročie dobrovoľnej požiarnej ochrany v Ruskove

Desať Ruskovčanov – zanietencov založilo v roku 1924 Hasičský spolok Ruskov. Život spolku bol rozmanitý, ale vždy zameraný na ten najvyšší cieľ – pomáhať človeku pred požiarom a pri živelných pohromách. Od tej doby pretieklo v Bystrom potoku veľa vody, no zanietných hasičov je v našej obci stále veľa. Pribúdajú hlavne mladí, ktorí sa zúčastňujú rôznych prehládok a súťaží s výbornými výsledkami.

Pri príležitosti 90. výročia DHZ v obci budú 21. 6. 2014 v areáli Športcentra odovzdané ocenenia za rozvoj DPO a príkladnú prácu v DHZ týmto hasičom:

Vendelínovi Fogarášovi, Jánovi Tomkovi, Ing. Petrovi Štullerovi, Jozefovi Rašimu, Milanovi Kačmarikovi, Michalovi Maľučkému, Ing. Štefanovi Markovičovi.

■ Radoslav Dzuro, predseda DHZ

Nádeje dobrovoľnej požiarnej ochrany

Ocenenia, ktoré udelí Obecné zastupiteľstvo v Ruskove a starosta obce Ruskov pri príležitosti 810. výročia prvej písomnej zmienky o obci Ruskov

Čestné občianstvo obce Ruskov

Petr GRÜNWARD

• za osobné zásluhy o rozvoj dlhoročnej spolupráce medzi našimi obcami, samosprávami, občianskymi združeniami, občanmi a za propagáciu našej obce v zahraničí

Petr Grünwald je starostom partnerskej obce Malhostovice v Českej republike. Naša obec a obec Malhostovice nadviazali kontakt v roku 2001 a v tom istom roku uzatvorili Dohovor o partnerskej spolupráci, ktorý sa stal výrazom demokratickej vôle svojich občanov a orgánov obcí na vytváraní spoločného európskeho priestoru, povedomia a spolupatričnosti. Po celý ten čas je Petr Grünwald starostom obce Malhostovice, preto má veľký podiel na rozvíjaní vzájomných vzťahov, ktoré pozitívne ovplyvňujú a spoluvytvárajú dejiny našej obce. Okrem toho sa vzájomným spoznávaním upevňujú a získavajú tak na hodnote, lebo sa posúvajú do roviny osobného priateľstva.

József URBÁN

• za osobné zásluhy o rozvoj dlhoročnej spolupráce medzi našimi obcami, samosprávami, občianskymi združeniami, občanmi a za propagáciu našej obce v zahraničí

József Urbán je starostom partnerskej obce Göncruszka v Maďarsku. Naša obec a obec Göncruszka začala svoje partnerstvo v roku 2006. Partnerstvo našich obcí je výnimočné hneď z niekoľkých dôvodov. Prvý súvisí s názvom našich obcí, ktorý má v maďarskom jazyku rovnaký základ a druhý s miernou jazykovou bariérou, ktorá však nikdy nebola prekážkou našich priateľských vzťahov. Kultúrne podujatia, ktoré organizujú obce skvalitňujú susedské vzťahy medzi našimi národmi a obyvatelia obidvoch obcí sa obohacujú svojimi rozmanitými tradíciami. József Urbán svojim nadšením, pracovitou, zodpovednosťou a vzťahom k ľuďom neustále dokazuje svoj ľudský rozmer, ktorým prispieva k rozvoju našich obcí.

Cena obce Ruskov

Mgr. Zuzana BAJUSOVÁ

• za osobnú angažovanosť a prácu šéfredaktorky občasníka obce RUSKOVČAN, kultúrny rozvoj obce a jej propagáciu

Mgr. Zuzana Bajusová je šéfredaktorkou občasníka obce RUSKOVČAN od začiatku jeho vydávania, ktoré sa spája s oslavami 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci v roku 2004. V čase, keď občasník začal vychádzať, pracovala ako poslankyňa obecného zastupiteľstva a zástupkyňa starostu obce. Občasníku zostala verná aj po ukončení svojej činnosti v obecnom zastupiteľstve a redakciu vedie dodnes. Stala sa tak garantom objektívnosti jeho obsahu. Občasník aj vďaka nej napriek neľahkej situácii v samospráve nezanikol a stále vytvára priestor na informovanie o dianí v obci a živote komunity. Ocenená sama je autorkou mnohých príspevkov, osobitne zo sociálnej oblasti, ktorej sa venuje aj profesionálne.

Peter DZURO

• za osobnú angažovanosť a úspešné vedenie gospelového zboru ELIAS, kultúrny rozvoj obce a jej propagáciu

Peter Dzuro je dušou a motorom spoločenstva detí a mladých ľudí, ktorí sa prezentujú ako gospelová skupina so zborom ELIAS. Zbor vznikol 21. januára 2011. Ponúkol a stále ponúka deťom a mladým priestor na zmysluplné trávenie voľného času. Ocenený, ktorý má ako otec troch detí k mladým blízko, dokázal zo spoločenstva mladých ľudí vytvoriť partiu, ktorá spôsobom im najbližším – hudbou a spevom – hlása radostné poslanstvo kresťanstva. Pod jeho vedením zbor odohral množstvo koncertov, sprevádzal pri svätých omšiach, nahral prvý hudobný nosič a úspešne bodoval v gospelovej hitparáde kresťanského rádia Lumen. Pre členov zboru prirodzenou autoritou a svojim jasne deklarovaným kresťanstvom aj vzorom.

Juraj HORVÁTH

• za záchranu ľudských životov prostredníctvom mnohonásobného bezpríspevkového darovania krvi

Juraj Horváth sa stal dobrovoľným darcom krvi vo svojich devätnástich rokoch. Svojim zodpovedným prístupom k darovaniu krvi prispel k záchrane mnohých ľudských životov. Od roku 2008 je držiteľom diamantovej plakety MUDr. Jána Janského za viac ako 80 odberov krvi. Aktívnym darcom krvi je aj v súčasnosti a na dosah ruky má najvyššie ocenenie za darovanie krvi. Do symbolické stovky mu do dnešného dňa chýba už len šesť odberov. Ocenený okrem darovania krvi dlhoročne pôsobil aj ako aktívny člen dobrovoľnej požiarnej ochrany. Jeho ocenenie za záchranu ľudských životov tak nadobúda aj ďalší rozmer.

Ondrej HRIC

• za mnohonásobné dobrovoľné darcovstvo krvi, celoživotnú angažovanosť, propagáciu a organizáciu odberov krvi

Ondrej Hric zasvätil darcovstvu krvi veľkú časť svojho života. Po celý čas povzbudzoval svojim príkladom, zariadenosťou a neúnavnou osobnou angažovanosťou mnohých Ruskovčanov, medzi ktorými je niekoľko držiteľov najvyšších ocenení za darovanie krvi. K darcovstvu krvi priviedol aj svoje deti a vnukov. Za viac ako 100-násobné darovanie krvi mu bolo v roku 2008 udelené najvyššie vyznamenanie za bezpríspevkové darovanie krvi – medaila profesora MUDr. Kňazovického. Hoci už sám nemôže byť darcom, stále sa živo zaujíma o činnosť Slovenského Červeného kríža. Od obnovenia tradície odberov krvi, ktorú pred piatimi rokmi oživil Farský úrad v Ruskove, je ich pravidelným spoluorganizátorom.

Bernadeta KAŽIMÍROVÁ

• za osobnú angažovanosť pri zachovaní ľudových tradícií, za úspešné vedenie ŽSS Olšava, kultúrny rozvoj obce a jej propagáciu

Bernadeta Kažimírová je vedúcou ženskej speváckej skupiny Olšava, ktorá vznikla v roku 2004. Svoju vášeň pre folklór pretavila do niekoľkých scénických pásiem, ktoré verne odrážajú miestny tradičný folklór, a tvoria bohatý repertoár skupiny. Skupina sa svojimi vystúpeniami prezentuje v blízkom aj širšom okolí obce i v zahraničí. Pod jej vedením sa súbor pravidelne zúčastňuje folklórnych prehliadok a festivalov. Ukážkou z pásma Ruskovska svadba sa predstavil v televíznej relácii Kapura a vydal aj CD s rovnakým názvom. Ocenená získala pre účinkovanie v skupine aj svojho manžela, ktorý je jediným mužom v skupine. Pri príležitosti 10. výročia založenia Olšavy napísala a vydala o nej knižnú publikáciu.

Mgr. Valéria SINČÁKOVÁ

• za dlhoročnú prácu s deťmi a mládežou v oblasti kultúry a umenia a za úspešné vedenie Detského divadelného súboru Regetka a Divadelného súboru MY

Mgr. Valéria Sinčáková pôsobí celý svoj profesijný život ako učiteľka na prvom stupni Základnej školy v Ruskove. Od roku 1998 úspešne vedie Detský divadelný súbor Regetka, v ktorom účinkujú deti o 6 do 15 rokov. Pod jej

vedením súbor prináša svojim divákovi vždy nové divadelné predstavenia, ktorých scenáre sú jej autorským dielom. Od svojho vzniku až doteraz sa súbor umiestňuje na krajských a celoštátnych súťažných prehliadkach vždy na popredných miestach. Svojím nadšením pre divadlo si tak získala členov súboru, že niektorí z nich, hoci vekovo patria už do kategórie dospelých, pokračujú pod jej vedením v Divadelnom súbore MY, ktorý žánrovo spadá do kategórie alternatívneho divadla.

JEDNOTA DÔCHODCOV NA SLOVENSKU

- za propagáciu obce a aktívnu angažovanosť vo verejnom živote

Miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku združuje od roku 2000 obyvateľov v seniorskom veku a poskytuje im priestor na záujmové a spoločenské využitie. Svoje aktivity realizuje vo forme klubovej činnosti. Živý záujem o život obce seniori dokazujú všestrannou angažovanosťou. Spolupracujú s obecným úradom i základnou školou, dobrovoľne sa starajú o cintorín a park pri kostole. Podieľajú sa na mnohých kultúrno-spoločenských a športových podujatiach. Jej členovia tvoria jadro Ženskej speváckej skupiny Olšava. Pravidelne sa úspešne zúčastňujú okresných seniorských športových olympiád, v roku 2012 dokonca jednu z nich zorganizovali. Svojou aktívnou činnosťou sú príkladom pre mladú a strednú generáciu.

Cena starostu obce Ruskov

PhDr. Marta ČIDEROVÁ

- za osobnú angažovanosť autora a propagáciu obce prostredníctvom vydaných knižných publikácií o obci

PhDr. Marta Čiderová nie je Ruskovčankou, napriek tomu má s Ruskovom veľa spoločného. Spájajú ju s ním dve knižné publikácie o obci, ktorých je autorkou. Prvá vyšla v roku 2004 pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci, druhá vychádza teraz ako jej reedícia. Ocenená profesionálne pôsobí v oblasti kultúry. Je držiteľkou Pocty generálneho riaditeľa Národného osvetového centra za dlhoročnú dobrovoľnú kultúrno-osvetovú činnosť v oblasti miestnej kultúry v košickom regióne. Okrem dokumentárnej práce píše v abovskom nárečí príbehy z miestnej histórie a súčasnosti. Jeden z nich bol pod jej pseudonymom „Mariška Zahumňanska“ uverejnený v ostatnom čísle občasnika obce Ruskovčan.

Radoslav DZURO

- za osobnú angažovanosť a prácu s deťmi a mládežou v oblasti dobrovoľnej požiarnej ochrany

Radoslav Dzuro je predsedom miestnej organizácie dobrovoľného ha-

sičského zboru, ktorá sa na jeho podnet znovu zorganizovala v roku 2012 a nadviazala na bohatú hasičskú tradíciu v obci. Hneď od začiatku smerovali jeho hlavné aktivity k deťom a mladým ľuďom, v ktorých vidí perspektívu budúceho fungovania organizácie. Oživenie činnosti okrem toho pomáha deťom a mladým vytvoriť si pozitívny vzťah k športu, podporuje súťaživosť a pestuje spoluzodpovednosť za tím. So skupinou nadšencov zorganizoval v roku 2013 okresné kolo hry Plameň mladých hasičov. Na súťaž pripravil dve žiacke družstvá, ktoré získali výborné umiestnenia. Družstvo chlapcov sa umiestnilo na 1. mieste a družstvo dievčat na 5. mieste.

Mgr. Eva IGNÁCOVÁ

- za dlhoročnú prácu pri výchove a vzdelávaní detí a mladých ľudí a osobné zásluhy o rozvoj základného vzdelávania v obci

Mgr. Eva Ignáčová sa počas celej svojej učiteľskej kariéry venuje základnému vzdelávaniu. Do Základnej školy v Ruskove nastúpila v roku 1990, posledných jedenásť rokov je riaditeľkou školy. Svoje manažérske kvality pretavila do množstva projektov, ktoré sa v škole zrealizovali pod jej vedením. V rokoch 2009 – 2011 sa škola zapojila do projektu „Premena tradičnej školy na modernú“, ktorý realizovala pod názvom „Prieskumníci“. Projekt priniesol zmenu metód vyučovania i nové učebné pomôcky. Vynikajúce výsledky škola dosahuje v matematických, recitačných, hudobných, výtvarných i športových súťažiach. Okrem pedagogickej činnosti sa ocenená angažuje aj v dianí v obci, podieľa sa na organizovaní Dní obce, je členkou redakčnej rady Ruskovčana a niekoľko rokov bola cvičiteľkou aerobiku v obci.

2FDM AUTO KLUB RUSKOV

- za organizáciu Ruskovského automobilového slalomu a propagáciu obce prostredníctvom športu

2FDM AUTO KLUB Ruskov založili milovníci automobilového športu v roku 2012. Občianske združenie je však len oficiálnym potvrdením činnosti nadšencov motoristického športu, ktorá má v obci už dlhú tradíciu. Členovia klubu organizujú každoročne niekoľko podujatí, o ktoré je medzi priaznivcami motorizmu vždy veľký záujem. Od roku 2004 združenie pravidelne usporadúva Ruskovský automobilový slalom, ktorý je stabilnou a obľúbenou súčasťou osláv Dní obce. Počas jeho deviatich ročníkov sa na ňom predstavilo množstvo jazdcov zo Slovenska i zahraničia. Členovia klubu sa zúčastňujú mnohých pretekov rallye organizovaných v rámci celého Slovenska, na niektorých z nich sa podieľajú aj organizačne.

Oceneným blahoželáme.

Jubilanti 2014

75 rokov

Vasil Žižan
Jozef Krokos
Mgr. Mikuláš Renčík
Paulína Tribulová
Katarína Vitězová
Irena Takáčová
Helena Ondrejková
Terézia Nagyová

80 rokov

Vasil Šveda
Michal Fejsák
Vincent Horváth
František Leško
Ondrej Hric
Mária Bugošová
Júlia Verebová
Mária Antolíková
Mária Nagyová

85 rokov

Andrej Lipták
Irena Nagyová
Johana Obšitošová
Mária Guľová
Regina Caková

93 rokov

Mária Adzimová
Pavel Šinglár
Ondrej Nagy

98 rokov

Alžbeta Takáčová

*Jubilantom srdečne blahoželáme.
Prajeme im veľa zdravia,
šťastia a rodinnej pohody.*

Spoločenská kronika

Narodili sa:

od 12/2013
Sebastián Čorba
Jonatan Tóth
Alexandra Bednárová
Barbora Baltésová
Dominik Jurčo
Kristína Sýkorová
Kristián Beblavý
Alica Parimuchová
Ján Filo
Martin Malučký

Zomreli:

od 12/2013
Lubomír Závodník
Július Novotný

Uzavreli manželstvo:
Andrea Bajusová – Ladislav Vajda

V prachu starých obchodných ciest

Možno ste si niekedy zanedávali, prečo sú dnešné cesty tak kľukaté, občas aj úzke a trasované zdanlivo nelogicky. Vysvetlenie je však veľmi jednoduché. Kopírujú staré, osvedčené a čo najmenej namáhavé trasy, ktoré používali nielen miestni obyvatelia, ale čoraz viac i obchodní cestujúci. Je viac ako pravdepodobné, že pod asfaltom dnešnej Kostolnej ulice sa skrývajú pozostatky cesty, ktorej slávu by som chcel aspoň na chvíľu oprášiť.

Stredoveký kupecký voz

Najst smerodajné informácie o obchodných trasách v Olšavskej doline nie je jednoduché. Publikácií s touto tematikou je žalostne málo. Najviac nápomocný mi bol internet. I tak som musel prebádať veľa máp a (hlavne) zahraničných stránok o histórii.

Obchodné cesty sa zvyčajne pomenovávali podľa komodít, ktoré tvorili najvyšší podiel celkovo prepraveného tovaru. Na území dnešného Slovenska poznáme Jantárovú cestu vedúcu z Pobaltia až do Benátok, Soľná mala dokonca niekoľko trás vedúcich zo severu na juh. Tokajská zase zásobovala Rimanov vzácnym mocom pri ich ťažení Európou. Mnohé z nich mali aj niekoľko vetiev a naopak, na náročnejších úsekoch sa spájali tieto historické koridory do jednej, už osvedčenej cesty. V okolí týchto spojnic vyrastali v hojnom počte hostince, stajne, ale hlavne mýtnice. Jednou z nich bola mýtna stanica na Regete. Niektoré mestá zbohatli práve vďaka obchodovaniu s lukratívnym tovarom. Tie najznámejšie v našom regióne sú Košice, Levoča a Kežmarok.

Cestovanie v tých časoch vôbec nebolo pohodlné. Kupci trávili na svojich cestách dlhé týždne a mesiace. Nekočovali dobrovoľne, obchodovanie bolo otázkou ich prežitia. Tieto komunikácie okrem obchodníkov využívali aj občasní cestujúci, šľachtici, králi, vojská, ale aj poštové spoločnosti. Náklad vozov bol naozaj rôznorodý. Obchodovalo sa s tovarmi, ktoré boli v inej časti sveta nedostupné alebo veľmi drahé. Či to už boli vzácne látky a súkna, kože, drahokamy, ryby, soľ...

Povrch ciest bol spevnený, na zložitých úsekoch vyložený plochými kameňmi. Vozy na nich síce hrkotali, ale aspoň nezapadli v blate. Pri výstavbe týchto ciest museli stavitelia viac dodržiavať prirodzené danosti krajiny, ktorú tvorili najmä údolia riek. Mosty stáli iba vo veľkých mestách, prechod cez vodné toky bol možný iba prebrodením. Ak to počasie dovolilo, medzi jednotlivými koridormi sa používali aj skratky. Tieto spojnice však boli prašné a v daždivom období nepoužiteľné.

Ruskovom viedli podľa dostupných informácií viaceré cesty a spojnice, ktoré sa v Slanskej doline spájali do jednej, ale o to frekventovanejšej. Obchodníci s plne naloženými vozmi sa snažili vyhnúť horám, aby sa ťažné zvieratá

priveľmi neunavili. Preto sa presúvali po vrstevnici. Z Košíc sa cesta tiahla južným smerom zhruba v mieste, kadiaľ vedie tá súčasná. Pred Vyšnou Myšľou sa stáčala na severovýchod.

Abý sa vyhla tiahlym kopcom, pokračovala údolím Olšavy a Bystrého potoka smerom k Slančíku, odtiaľ po vrstevnici k Zemplínskej Teplici a potom už takmer po rovine k Sečovciam, Michalovciam a súčasným slovensko-ukrajinským hraniciam. O dôležitosti tejto obchodnej tepny svedčí fakt, že v nebezpečných úsekoch poskytovali ochranu povesným ruskí strážcovia. Sú spomínaní v mnohých historických prameňoch, no z tých zdrojov nebolo jasné, akú úlohu na našom území vlastne plnili.

Pomôcku som našiel náhodne, v dokumentárnom filme o dôležitých koridoroch vedúcich aj našim územím. V 11. storočí ich sem doviedli králi z rodu Árpádovcov, aby chránili uhorské územia a krajinské cesty smerujúce priesmykom v Slanských vrchoch na Zemplín.

Druhým, nemenej dôležitým dôvodom, bola

Magna Via

ochrana cestujúcich a kupcov pred lúpežnými útokmi, ktoré hrozili práve v horských úsekoch a tiesňavách. V nich nemali prepadnutí veľkú šancu na útek.

A práve ruskí strážcovia (zrejme za poplatok) zabezpečovali skupinkám obchodníkov bezpečný prechod kritickými úsekmi.

Určite ste mnohí počuli o poklade, ktorý sa našiel pri kameňolome na Čerepeši. Tvorilo ho množstvo mincí z rôznych okolitých krajín. Všetko nasvedčuje tomu, že ho tam ukryl kupec, ktorý sa bál okradnutia pri prechode Slanskou dolinou. Z nám neznámych dôvodov sa preň už nestihol vrátiť...

Nikde som sa však nevedel dopracovať k tomu, ako sa tá cesta volala. Spomína sa v rôznych obecných publikáciách, no žiadny z autorov neuviedol jej názov. Pri postupnom dopĺňaní dielikov do tejto historickej mozaiky som dospel k záveru, že našou obcou naozaj prechádzala Veľká kráľovská obchodná magistrála – Magna Via. Zmienka o ceste sa datuje už do 4. storočia, svoje pomenovanie dostala až po kompletnom dobudovaní v roku 1558. Bola dôležitou komunikáciou medzi Viedňou a klenotom Transylvánie – mestom Sibiu. Odtiaľ už pod iným názvom pokračovala až do Konštantínopolu (dnešného Istanbulu), kde sa napájala na vari najznámejšiu – Hodvábnu cestu.

Vieme teda, že na našom území bolo v tom čase veľmi rušno. Nemožno sa preto diviť, že Ruskov (vtedy Vruzca) bol miestom stretu rôznych národností, kultúr, vyznaní a rás. Ak ste sa niekedy zamýšľali, prečo sú Ruskovčanky

Replika historického smerovníka v parku pri kostole

(a celkovo východniarky) tak krásne ženy, odpovedou vám môžu byť práve predchádzajúce riadky ☺

Dnes je už všetko inak. Utíchol dupot kopyt a hrkotanie plne naložených vozov. Dlažobné kamene starých ciest zakrývajú nánosy zemin, sláva čulého obchodovania upadla do zabudnutia. Doba sa zmenila. Skúste sa teda aspoň v myšlienkach preniesť tie stovky rokov späť. Zatvorte oči a predstavte si, ako to v Ruskove kedysi vyzeralo. Cestovanie v čase je predsa tak jednoduché...

■ Jozef Mačaj

**Laureáti ocenení
za rozvoj športu v obci Ruskov pri
príležitosti 80-ťoho výročia
TJ Lokomotiva Ruskov, ktorí budú
ocenení na slávnostnom akte dňa
21. 6. 2014 v areáli Športcentra:**

František Kalai, in memoriam
Július Kažimír, in memoriam
Pavel Krokos, in memoriam
František Kuric, in memoriam
Július Novotný, in memoriam
Štefan Poľa, in memoriam
Michal Saladi, in memoriam
Štefan Sinčák, in memoriam

Ján Džubák
Pavol Harda
Ladislav Ignác
Ing. Cyril Juhás
Jozef Kažimír
František Kažimír
Peter Kažimír
Ján Kinlovič
Ing. Štefan Markovič
RSDr. Jozef Matlák
Milan Mataš
Štefan Mižík
Dušan Novotný
Mgr. Mikuláš Renčík
Imrich Takáč
Štefan Zeitšek

Osemdesiat rokov telovýchovy v Ruskove

Počiatky histórie športu možno datovať do roku 1934, kedy nadšenci futbalu založili **futbalový oddiel** a neskôr **organizáciu Telo- výchovnej jednoty FC Ruskov**. V roku 1953 bol názov zmenený na TJ Lokomotiva Ruskov. Jej patrónom a sponzorom ostal do roku 1990 miestny kameňolom. Za najvýraznejšie osobnosti TJ možno považovať Václava Kočárka, Františka Forgáča a Júliusa Kažimíra, aktívneho športovca, zakladateľa viacerých oddielov a organizátora športovej činnosti.

Futbalový zápas kedysi...

...a dnes

Materiálno-technické podmienky pre činnosť TJ pomáhala zabezpečiť obec, ktorá sa starala o výstavbu a udržiavanie ihriska i šatní. Neskôr, po roku 1960, podporovala výstavbu a udržiavanie športových zariadení nevyhnutných pre činnosť oddielov spojenú s vrcholovou reprezentáciou. V roku 1968 zriadila TJ vlastnú prevádzku pridruženej výroby – „Vedľajšie hospodárstvo TJ Lokomotiva Ruskov“, z ktorej financovala náklady spojené s rozvojom športu a výstavbou šatne. Od šatne v drevenom baraku, cez prvú murovanú sa športovci a verejnosť s pomocou obce dopracovali k účelovej budove Športcentra v športovom areáli. Dvojpodlažná budova bola postavená v roku 1977 a dodnes poskytuje podmienky pre rozvoj športu a rekreačnej telesnej výchovy. Hracia plocha ihriska bola zrekonštruovaná v rokoch 2002 – 2003 tak, aby dosahovala ligový štandard a zároveň bola vybudovaná tribúna pre priaznivcov futbalu. Posledným zreteľným príspevkom obce je výstavba a spravidzkovanie multifunkčného ihriska v areáli.

TJ Lokomotiva Ruskov v roku 2005 zmenila názov na Obecný športový klub Ruskov. Zábery činnosti občianskeho združenia boli naďalej orientované na telesnú výchovu, šport

a turistiku. V roku 2010 sa organizácia vrátila k pôvodnému názvu – TJ Lokomotiva Ruskov ako k osvedčenej značke, ktorá má svoju históriu a hodnotu. V tom istom roku vznikol v rámci TJ oddiel automobilového športu, no jej základom je oddiel futbalu.

Funkcionári TJ: František Forgáč, Jozef Poľa, Ing. Bartolomej Truhan, František Tribula, RSDr. Ján Sabadoš, Ing. Štefan Markovič, Milan Mataš, Andrej Tribula, Ing. Roland Tribula, František Poľa.

Futbalový oddiel bol založený v roku 1934, keď v okrese pôsobilo len 8 futbalových oddielov. Ihrisko bolo situované na pastvine Balagoš a jeho úpravu zabezpečil správca kameňolomu Václav Kočárek. Prvé dva roky hrali futbalisti len priateľské zápasy, no v roku 1936 oddiel prihlásil mužstvo do súťaže. V roku 1954 bolo otvorené futbalové ihrisko priamo v obci, v miestach nového cintorína, no v roku 1956 bolo zásahom menšinového JRD zrušené. Futbal sa hral znovu na Balagoši a do obce sa ihrisko vrátilo v roku 1957. Obec vtedy pridela na zriadenie ihriska plochu pri cintoríne. Futbalu sa v Ruskove väčšinou darilo. Futbalisti hrali okresné majstrovstvá, až na povojnové roky 1946 – 1952, kedy sa zúčastnili krajskej súťaže. Z tradičných futbalových podujatí bol každoročne cez letné mesiace organizovaný Športový deň s futbalovým turnajom. Po tragickej smrti futbalistu Ondreja Vitěza v roku 1971 bol turnaj pomenovaný „Futbalový turnaj In memoriam Ondreja Vitěza“. Od roku 1995 doposiaľ má oddiel futbalu družstvá v troch vekových kategóriách.

V novodobej histórii sa podarilo futbalu dosiahnuť mimoriadny úspech v ročníku 2006/2007, kedy sa mužstvo dospelých umiestnilo na 1. mieste tabuľky po jesennej sezóne. V ročníku 2008/2009 sa dospelí prebojovali do krajskej súťaže 5. ligy – Juhovýchod. V sezóne 2009/2010 došlo ku generáčnej výmene trénerov mužstiev aj hráčov. Počnúc ročníkom 2011/2012 hrá mužstvo dospelých 5. ligu v košicko-gemerskej skupine, dorast v 1. triede skupiny A a žiaci v 1. triede.

Oddiel boxu, založený v roku 1952, bol činný do roku 1955.

Oddiel stolného tenisu založil František Forgáč v roku 1959. V rokoch 1970 – 1976 oddiel súťažil v rámci okresnej a krajskej súťaže. V rokoch 1976 – 1977 postúpili mužstvá A a B do Slovenskej národnej ligy (ďalej SNL), kde skončili na 4. a 5. mieste. Ženy vyhrali 1. triedu krajského majstrovstva a tiež postúpili do SNL. V rokoch 1978 – 1979 patrilo družstvo mužov medzi najlepšie na Slovensku a postúpilo do celoštátnej federálnej stolnotenisovej ligy, kde pôsobilo jeden rok. V rokoch 1982 – 1983 družstvo opäť vyhralo Slovenskú národnú ligu a postúpilo do celoštátnej československej ligy, kde sa udržalo rok. Tretí postup zo SNL do československej ligy sa uskutočnil v ročníku 1984/1985, kedy sa družstvo umiestnilo na 3. mieste. V družstve žiakov sa presadili starší žiaci, odchovanci Školského športového strediska. V rokoch 1990 – 1991 sa stali maj-

strami Slovenska. V roku 1992 bola činnosť oddielu z ekonomických dôvodov ukončená a hráči odišli do iných klubov.

Oddiel ľahkej atletiky založil Július Kažimír, prvý maratónsky a vytrvalostný bežec oddielu. Bol považovaný za výnimočný zjav v okresných a celoštátnych bežeckých súťažiach „Modrá tretra“ a „Beh Čierna nad Tisou – Aš“. Stal sa prvým predsedom výboru Atletického zväzu Okresného výboru Československého zväzu telesnej výchovy Košice-vidiek. Začiatky vytrvalostného behu sa v obci datujú od roku 1964 a sú spojené so začiatkami Festivalového behu ulicami obce Ruskov. Trať hlavnej kategórie preteku merala 800 m, začínala pri MŠ a smerovala k Loveckému zámku. Od roku 1966 sa beh stal tradíciou Olšavskej doliny a okresu pod názvom „Beh Olšavskou dolinou“ o Olšavský pohár. Odvtedy trať hlavnej kategórie meria 16 800 m a vedie okruhom obcí Ruskov – Ďurkov – Olšovany – Vyšný Čaj – Nižný Čaj – Bohdanovce – Blažice, končí opäť v Ruskove. Je memoriálom Júliusa Kažimíra, tragicky zosnulého v roku 1980. Oddiel v súčasnosti nie je súčasťou TJ.

Oddiel ženského futbalu bol založený v roku 1967 a už v rokoch 1969 – 1971 hral najvyššiu slovenskú súťaž.

Oddiel ľadového hokeja bol zriadený v roku 1968, kedy bola pre jeho činnosť vybudovaná ľadová plocha. V TJ pôsobil s prestávkami do roku 1985. V najúspešnejšom období reprezentoval obec v republikovej divízii, kde vyhral pamätný zápas s Crvenou Zvezdou Beograd 5:2.

Lyžiarsky a turistický oddiel vznikol v roku 1969. Organizoval hnutie „Sto jarných kilometrov“ a orientačné preteky na Babaretách.

Oddiel ženskej hádzanej pôsobil pri TJ v rokoch 1971 – 1975 a **Oddiel základnej rekreačnej telesnej kultúry**, založený v roku 1972, pôsobí v transformovanej podobe dodnes.

PhDr. Marta Čiderová:
Ruskov v čase i nečase (skrátene)

Ruskovčan

Vydáva: Obecný úrad Ruskov

Sídlo: Slančička 94, 044 19 Ruskov

IČO: 00 324671 | **Reg.č.** RP 198/2006,

Evidenčné číslo: EV 3613/09

Redakčná rada: Mgr. Zuzana Bajusová, Mgr. Eva Ignáčová, Mgr. Dana Mačajová, Anna Českovičová, Darina Dzurová, Mária Kinlovičová, Jozef Mačaj, Anna Takáčová, Jana Vošová

E-mail: ocu@obecruskov.sk

ISBN 978-80-971529-8-7

Internetová stránka Obce Ruskov:

www.ruskov.ocu.sk

www.ruskovcan.webnode.sk

Texty neprešli jazykovou úpravou.

S uverejnenými príspevkami sa redakčná rada nemusí stotožňovať a poskytne priestor pre vyjadrenie aj druhej (dotknutej) strane.